

L'ENGINY DELS PERSONATGES DEL
DECAMERÓ

Autor:

Grup: 2on. Batxillerat Y

Centre d'estudis:

Data:

Professora assessora:

SUMARI

- Introducció 3
- Context Històric 5
- Giovanni Boccaccio 7
- *El Decameró* 8
- L'enginy 10

5.1– Què és l'enginy 10

5.2– L'enginy al *Decameró* 11

5.2.1– Aconseguir la persona amada amb enginy . 11

5.2.2– Enganyar amb enginy 14

5.2.3– Enginy cautelós..... 15

- Conclusions 18
- Bibliografia 19

1. INTRODUCCIÓ

L'enginy dels personatges del *Decameró* és un treball que m'ha semblat interessant per tractar, ja que l'enginy és un concepte totalment abstracte que no es pot definir fàcilment i d'aquesta manera podria aconseguir entendre millor l'enginy.

Giovanni Boccaccio és un autor de molta importància, ja que pertany a l'Edat Mitjana, i els seus escrits eren plenament renaixentistes perquè reflectia a les seves obres la realitat d'aquella època. Aquests escrits van fer que altres autors seguisin els seus passos, d'aquesta manera totes les obres que s'escriuen des d'aquell moment eren pròpies dels renaixentistes.

El mètode que he utilitzat per fer aquest treball ha sigut llegir una sèrie de contes del *Decameró* on sortia l'enginy, llavors feia fitxes on apuntava el conte, la pàgina i la línia, per poder trobar-lo ràpidament a l'hora de fer el treball. A cada conte apuntava els personatges i les seves característiques, a continuació feia un breu resum del conte i apuntava tots els fragments on es reflectia l'enginy perfectament. Llavors explicava qui utilitzava l'enginy, amb quins mètodes i amb quina finalitat.

Una de les dificultats que he trobat, ha sigut la quantitat de vegades que he fet servir el diccionari, perquè encara que l'obra està escrita en un català no massa antic, utilitza algunes paraules i sinònims massa cultes o encara una mica antigues.

Per organitzar el treball, els primers apartats són aspectes històrics i d'autor. Per tant, els primers apartats fan una explicació del context històric de l'època per situar el treball, parla de l'autor, fent la seva biografia

explicant els aspectes més importants a destacar i a continuació parla de l'obra, *el Decameró*, explicant de què tracta, quins personatges surten i que pretén l'autor amb aquesta obra.

D'aquesta manera el treball queda introduït pels aspectes principals que envolten l'obra.

A continuació hi ha un apartat que parla de l'enginy en general i les seves característiques per tenir una mica clara la seva definició. I el següent punt és sobre l'enginy al *Decameró*, on poso tres subapartats de diferents tipus d'enginy, i a cada apartat exposo explicacions dels diferents tipus que hi ha.

Els dos últims apartats són les conclusions i la bibliografia. A les conclusions poso la meva reflexió personal sobre el tema, els dubtes i problemes. I a la bibliografia indico on he trobat informació sobre l'autor i l'obra.

2. CONTEXT HISTÒRIC

A l'Edat Mitjana es van haver de crear nous estils literaris de tots els gèneres, com l'èpica, la lírica, el teatre i la narració entre d'altres, ja que les antigues literatures gregues i llatines no corresponien amb la societat d'aquella època que era totalment diferent a les societats més antigues.

Va sorgir el teatre, que a l'època de Grècia ja l'havien creat, però a l'Edat Mitjana es desconeixia, per tant, es va tornar a crear. Boccaccio, Don Juan Manuel i Chaucer pertanyen a finals de l'Edat Mitjana. Va ser en aquell moment quan la literatura va donar un pas endavant i es van començar a conèixer els clàssics.

El *Decameró* de Giovanni Boccaccio és una obra escrita a finals de l'Edat Mitjana, exactament al pre-Renaixement. Aquesta obra juntament amb d'altres que van escriure Petrarca i Dante, van ser les primeres obres pròpies del Renaixement, cosa que va donar lloc a unes noves tendències d'escriptures, que altres escriptors van adquirir.

A Florència l'any 1348 hi va haver una gran epidèmia de pesta, que va provocar la mort a gran quantitat de ciutadans, i fins i tot va matar la madrastra de Boccaccio i el seu pare. Aquest fet va servir a Boccaccio per donar-li una nova idea per escriure. L'obra on va escriure la seva nova idea és el *Decameró*, on es reflecteix el tipus de societat que hi havia en aquella època i la terrible pesta que hi va haver. D'aquesta manera va fer una obra totalment realista que va fer que sorgissin noves tendències d'escriptura renaixentistes.

Hi va haver un gran creixement econòmic a les ciutats, cosa que va fer que la burgesia evolucionés en alguns aspectes, com poden ser, en el comerç canviar el sistema d'intercanvi per la utilització de la moneda, començar a utilitzar l'escriptura amb més constància, i començar a valorar per sobre de tot els béns materials. Això va fer sorgir un començament de capitalisme, i com que aquesta burgesia tenia més poder que abans, volia un canvi en el sistema de govern que els fos més favorable. Per això es van rebel·lar contra els poders imperials i papals, els qual van aconseguir debilitar. A Itàlia hi va haver grans enfrontaments entre les grans ciutats, assassinats i guerres. Aquestes guerres es van estendre per tot Europa, creant molts conflictes.

L'Europa d'aquesta època es caracteritza per les constants guerres que hi va haver, la gran fam que va passar la societat i les constants epidèmies a causa de la mala higiene.

Hi va haver enfrontaments entre la burgesia i els nobles, els artesans amb comerciants, els emperadors i l'església.

Aquesta crisi tan gran no va acabar fins al segle XV, quan tot es va començar a normalitzar una mica.

3. GIOVANNI BOCCACCIO

Giovanni Boccaccio era escriptor i poeta, nascut a Florència o a Certaldo l'any 1313. Va viure la seva infància

a Florència fins que l'any 1328, el seu pare el va enviar a Nàpols per treballar al Banc dels Bardi. Però sis anys després va començar els estudis de dret canònic, ja que va fracassar al camp del comerç. Es va enamorar de Fiammetta, a qui han identificat amb Maria d'Aquino, filla de Robert d'Anjou, que li va servir d'inspiració per a algunes de les seves obres. L'any 1340 va caure el banc Bardi, i va haver de tornar a Florència on va passar una mala situació econòmica. Però això no li va impedir escriure, ja que des de 1340 fins a 1345 va escriure altres obres.

L'any 1345 va començar a viatjar i va residir a Ràvena fins al 1346. Es va traslladar a Forlì l'any següent fins que l'any 1348 va tornar a Florència, on es va trobar amb una terrible epidèmia de pesta, que va provocar morts i desesperació. Aquest esdeveniment li serví d'inspiració per a escriure la seva obra més important, *El Decameró*. Aquesta obra és de caire realista i va ser molt criticada per les autoritats religioses de l'època. Aquest llibre, juntament amb la *Divina Comèdia* de Dante i els escrits de Petrarca, van ser les primeres obres pròpies del Renaixement, ja que representen les persones tal i com són.

L'any 1349 va morir el seu pare i la seva situació econòmica va empitjorar, i com que sent autor no tenia suficient per sobreviure, va haver de fer alguns encàrrecs honorífics per a Florència, encara que la seva economia no va millorar gaire.

L'any 1354 va ser enviat a la cort papal d'Innocenci VI; el 1365 i 1367 a la d'Urbà V a Avinyó i a Roma. Després va fer dos viatges a Nàpols, que és la ciutat que li donà més records de la seva joventut. Un amic seu napolità anomenat Niccolò, el va invitar a tornar a Nàpols; ell va acceptar, però de seguida va retornar a Certaldo.

L'any 1350 va conèixer Petrarca, amb qui va fer gran amistat, que li va fer tenir un gran sentiment religiós i per tant va demanar i obtenir els ordes menors. Després d'això, totes les seves obres van ser en llatí. Giovanni Boccaccio va morir a Certaldo l'any 1375.

4. EL DECAMERÓ

El *Decameró* és una obra escrita entre 1348 i 1351 per Giovanni Boccaccio, on figuren tota una sèrie de relats on predominen la narració i el diàleg. Està format per 100 contes, partits en 10 jornades, i comença amb una descripció de la pesta, una epidèmia que va succeir a Florència i la resta d'Europa l'any 1348. Fugint de l'epidèmia, set dames i tres cavallers s'amaguen a una casa de camp durant deu dies. Per entretenir-se durant aquestes deu jornades, surten a plena natura amb el suau so del riu per explicar contes.

Aquests contes tenen molta varietat de temes i són realistes, ja que Boccaccio representa les persones amb realisme, tal com són, sense idealismes. Per donar encara més realisme, l'autor utilitza una escenografia coneguda per ell; d'aquesta manera, les descripcions que fa dels paisatges i de situacions concretes són totalment realistes. El tema dels contes de cada jornada, el decideix el rei o reina, que cada dia era un de diferent i escollit per tot el grup. Els deu joves, per tal d'oblidar el sofriment que hi havia a la ciutat, relaten als seus contes situacions d'enganys, diversió, dolor i alegria, que són temes de molt contrast. Aquesta obra va ser molt criticada per les autoritats eclesiàstiques, ja que a molts contes Boccaccio, sense fer-ho directament, critica molt durament l'església en general, des dels monjos i monges fins a les pròpies creences religioses. Encara que l'autor vol deixar clar que la seva finalitat amb aquest llibre és l'entreteniment i el plaer.

Un exemple de la crítica que fa a l'església el podem trobar a la quarta jornada, el conte VI, on només començar al petit resum del principi ja es veu la crítica.

Aquest conte parla d'una dona que perd al seu amant als seus braços, i les autoritats pensen que l'ha matat ella, per tant la detenen fins que es demostra que es innocent. Com que ha perdut al seu amor, ella pensa que ja no mereix la pena seguir vivint, i en comptes de suïcidar-se, es fa monja. Per tant, l'autor fa una comparació entre la mort i fer-se monja. Com si fer-se monja signifiqués perdre la vida per sempre.

L'Andreuola estima Gabriotto; li conta un somni tingut i ell a ella un altre; de sobte mor als seus braços; mentre que ella i una serventa el porten a casa seva, són preses per l'autoritat, i ella explica el que ha passat; el podestà la vol forçar, ella no ho comporta; se n'assabenta el pare d'ella, i trobada innocent la fa alliberar, la qual, tot renunciant d'estar més al món, es fa monja. (pàgina 341)

El Decameró es l'obra de més prestigi que va fer Giovanni Boccaccio. La seva narració plenament realista i amb una prosa de molta qualitat va donar pas al Renaixement i deixà de banda l'Edat Mitjana. L'autor utilitza l'enginy a molts dels seus contes, encara que hi ha molta més varietat de temes, com pot ser la passió, l'amor, la diversió, la bogeria i els enganys. Però el culte a la intel·ligència i l'amor són els temes en què més es centra l'autor.

A Espanya es conserven dues traduccions anònimes del segle XV. Una està escrita en català, i es pensa que va ser obra d'un monjo del monestir de Sant Cugat del Vallés, de 1429, i l'altra traducció és en castellà, sembla que de la mateixa època, de la qual només es conserven uns cinquanta contes.

5. L'ENGINY

5.1 QUÈ ÉS L'ENGINY

Es pot definir l'enginy?

L'enginy és una capacitat humana que es pot adquirir. Però no s'adquireix simplement pel pas del temps, com si fos la raó, sinó que moltes vegades s'aprèn a ser enginyós fixant-nos en altres persones o llegint històries on surt l'enginy.

L'enginy no és una paraula comuna que es pugui definir amb exactitud, ja que no és una cosa que es pugui apreciar a simple vista. No pertany al món sensible, sinó que va més enllà, al món racional i intel·lectual. L'enginy com a tal, s'entén el que vol significar, però com el podem demostrar, com ho podem definir amb exactitud? És una paraula totalment abstracta, sense definició pròpia, ja que, el que per mi pot ser enginy per a un altre pot no ser-ho. Cada individu pot tenir la seva pròpia definició, ja que cadascun pot utilitzar-lo de diferent manera.

L'enginy també l'utilitza l'home per discórrer en situacions difícils i aconseguir resoldre el problema, tant sigui material (com pot ser caçar), o abstracte (com pot ser aconseguir a la dona que s'estima). Aquest últim cas és utilitzat molt sovint al *Decameró*, del qual parlarem més endavant.

Tota persona té enginy, però no tothom l'utilitza de la mateixa manera, ja que uns el tenen més desenvolupat que d'altres. Per aquest motiu, un mateix problema per a una persona pot ser molt difícil de solucionar, i per a una altra pot ser molt senzill.

També hi ha persones que adquireixen enginy per elles mateixes, en aquest cas, l'enginy va lligat amb la intel·ligència, ja que gràcies a aquesta qualitat tenen més facilitat per sortir-se'n de situacions difícils o tenen més iniciativa per fer o provar coses.

Per això, si una persona és més intel·ligent que una altra, segurament també serà més enginyosa, ja que per ella mateixa pot usar l'enginy i perfeccionar-lo. Mentre que una altra persona que no sigui tan intel·ligent, pot desenvolupar-ho, però fixant-se en altres persones.

Llavors, en el moment que t'expliquen com ser més enginyós, o si ho llegeix o ho veus a una pel·lícula, després ho pots aplicar en altres situacions de dificultat. D'aquesta manera s'adquireix l'enginy.

5.2 L'ENGINY AL DECAMERÓ

El *Decameró* de Giovanni Boccaccio és una obra plena d'enginy, encara que l'autor utilitza molts altres temes diferents, com poden ser l'amor, la intel·ligència; que com hem dit en l'apartat anterior poden anar lligats amb l'enginy; l'astúcia, la infidelitat, l'engany. Tot està marcat per un gran realisme, ja que Boccaccio va utilitzar paisatges coneguts per ell; i per la situació d'epidèmia que hi havia en aquella època, que l'autor va reflectir perfectament a l'obra, i que va fer que sembli basada en fets reals.

Deixant de banda els altres temes que surten a l'obra, ens centrarem en l'enginy, que és un tema que surt pràcticament a tots els contes.

Fins i tot hi ha una jornada, la número 3, en la qual tots els contes, segons ha escollit el rei o reina del dia, han de ser situacions on surti l'enginy. Però també podem destacar unes altres jornades, com poden ser la número 6, que també es basa en l'enginy, però aquesta vegada fixant-se en moments que amb enginy han fet una resposta ràpida evitant algun perill o vergonya. També es pot destacar la jornada número 7, en la qual les dones són les protagonistes dels contes.

En els tres tipus d'enginy que veurem a continuació, tant els homes com les dones l'utilitzen per igual, o sigui, no té res a veure el sexe dels personatges perquè siguin més fidels o lleials.

En el meu treball m'he centrat en la jornada 4 per presentar una mostra d'aquest enginy.

5.2.1 ACONSEGUIR LA PERSONA AMADA AMB ENGINY

Es pot aconseguir a la persona estimada amb enginy?

La resposta a aquesta pregunta, segons Giovanni Boccaccio es sí, ja que als seus contes ho representa constantment. I com hem parlat abans, són protagonistes tant els homes com les dones.

Com que Boccaccio fa servir molt sovint l'amor als seus contes, cal destacar que a molts d'aquests utilitzen l'enginy precisament per amor. El motiu normalment és degut al fet que a un home li agrada una dona, o a una dona un home. Però molt sovint les dones són casades, i l'enamorat utilitza l'enginy de tal forma que aconsegueix diverses coses, com poden ser, enamorar a la dona casada d'ell mateix, enganyar al marit d'ella de manera que pugui estar sol amb la seva amada i aconseguir plaer sexual.

Altres vegades les dones no són casades, però són d'una classe social més elevada que la de l'enamorat, i els seus familiars no consentirien que estiguessin junts. En aquests casos, l'enamorat o enamorada utilitza l'enginy de manera que sense que s'adonin els familiars, puguin estar junts sense sospita.

Escriví una lletra, i en aquesta li explicà què havia de fer l'endemà per estar amb ella; i després de ficar-la dins un tros de canya. (pàgina 306)

Al conte 1 de la quarta jornada els protagonistes són tres personatges; Tancred, el príncep de Salerm; Sigmuna, la seva filla; i Guiscard, un servent. En aquest fragment qui utilitza l'enginy amb astúcia és Sigmuna, que com que s'ha enamorat de Guiscard i ell d'ella, i com que ella no vol que ningú ho sàpiga, li escriu una nota dient-li què ha de fer per estar amb ella i ho fica dins d'un tros de canya perquè ningú ho vegi.

En aquest cas qui utilitza l'enginy és una princesa que estima a un servent de la casa reial, i com que ell no és d'una classe social apropiada per a ella, el pare d'ella no ho acceptaria i per això decideix tenir-lo en secret.

Al conte 3 els protagonistes són tres homes i tres dones. Les tres dones són filles de N'Ardald Civada, home amb una bona posició social. Les dues grans nascudes a la vegada, tenen 15 anys i els agraden dos nois. En Restanyó i en Folc. La tercera dona és Bertella, de 14 anys, a qui agrada Huguet, amic de Folc. Aquests amics són rics, mentre que Restanyó no ho és, però té una gran facilitat de parla i enginy. En aquest conte qui utilitza

l'enginy és Restanyó perquè vol estar amb Nineta a un lloc sense sospita de ningú. Encara que també hi participen amb Restanyó els dos amics, ja que a ells els agraden les germanes de Nineta. De la mateixa manera que també col·laboren en el pla de Restanyó les tres germanes, que també estan enamorades d'ells, i se'n volen anar tots plegats a un altre lloc on no els pugui reconèixer ningú.

Al conte 4 els personatges són diversos; Guillem II, rei de Sicília; que va tenir dos fills, Roger i Constança. Roger va morir però va deixar al seu fill Gorví. I un altre personatge és la filla del rei de Tunis, a qui amarà Gorví. Però els protagonistes són tres, Guillem II, Gorví i la filla del rei de Tunis. En aquest conte s'explica com utilitza l'enginy Gorví, que com que no pot anar a Tunis a veure la seva amada, amb astúcia parla amb mercaders amics seus que anaven a Tunis perquè li parlessin a la princesa de l'amor que ell sentia per ella. Alguns d'aquests amics col·laboraven amb el seu pla i al retornar a Sicília anaven a parlar amb ell per contar-li què els havia dir la princesa.

En aquest mateix conte també utilitza l'enginy la princesa de Tunis, que s'embarcarà cap a Granada per casar-se amb el rei, i com que ella també està enamorada de Gorví, li comenta que si és tan valent com deia, que anés a buscar-la. Amb aquestes paraules intenta evitar el casament a Granada i per aconseguir dir-ho al seu amat un servent d'ella participa al pla de la princesa de Tunis, anat a dir-ho a Gorví.

La donzella, que sabia i veia tot això, envià d'amagat un seu servidor a Palerm i li ordenà que saludés el bell Gorví de part seva i li digués com ella al cap de pocs dies s'embarcaria cap a Granada; per tant, semblava arribat el moment, si era tan brau com deien i si tant l'estimava com moltes vegades li havia fet saber. (pàgina 334)

Gorví, per aconseguir a la seva amada, utilitza l'enginy moltes vegades, però hi ha una vegada que l'utilitza amb engany, ja que com a recompensa per als seus lluitadors els diu que totes les riqueses que hi hagi a la galera seran per a ells. Ja que els promet un bon botí es deixen enganyar per aconseguir totes les riqueses.

En aquest conte utilitzen l'enginy personatges de la noblesa, encara que tenen la col·laboració de mercaders i soldats, que es deixen enganyar per aconseguir riqueses.

El conte 6 transcorre a la ciutat de Brescia, on viu misser Negro da Pontecarrato, un home de bona condició social. Té una filla jove i bella, l'Andreuola, que està enamorada de Gabriotto, un veí d'ells de baixa condició però bell i honest. Un altre personatge del conte és el podestà, que utilitza l'enginy per aconseguir l'Andreuola com a muller seva. El cas és que Gabriotto mor de sobte als braços d'Andreuola, i ella i la seva criada decideixen deixar-lo a la porta de casa seva perquè al matí el trobessin els seus familiars i no es sàpiga res d'ella. Però pel camí a casa de Gabriotto són descobertes per l'autoritat, i se'n porten l'Andreuola a comissaria, on el podestà li diu que si li dóna plaer sexual l'alliberarà. Però ella s'hi nega i per aquella acció ell s'enamorà d'ella. Per això al dia següent quan misser Negro va a recollir la seva filla, el podestà utilitzant l'enginy, es va excusar d'intentar forçar-la dient que la volia provar i, veient que era bona dona, li agradaria que fos la seva muller.

Al conte 7 hi ha quatre protagonistes; Simona, de pare pobre; Pasquino, un repartidor de llana pobre; Lagina, Companya de Simona; i Puccino, company de Pasquino. Qui utilitza l'enginy és Simona, que, amb l'ajuda de l'engany, fa veure al seu pare que anava a les indulgències de San Gallo, i en comptes d'anar-hi, va a un hort per aconseguir plaer sexual amb Pasquino. En aquesta planificació que fa Simona també actuen el seu amat i els corresponents amics. Els amics col·laboren en l'engany perquè així ells també poden donar-se plaer, a un altre cantó de l'hort.

5.2.2 ENGANYAR AMB ENGINY

Al *Decameró* hi ha contes amb situacions d'engany, a causa que molts personatges són atrapats en alguna malifeta. Els personatges que són descoberts utilitzen l'enginy per enganyar; d'aquesta manera se'n surten de

les complicacions en què es puguin trobar. De la mateixa manera, hi ha vegades que els descoberts són enganyats pels descobridors i no poden sortir-se'n.

Els personatges del conte 1 ja els hem citat a l'apartat anterior. Aquesta vegada cal destacar una situació d'enginy que Sigmuna utilitza amb engany i mentida, per aconseguir que les seves criades la deixin sola. D'aquesta manera té via lliure per poder veure el seu amat sense sospita de ningú.

Fent veure que volia reposar, es desféu de les seves damisel·les i tancant-se tota sola a la cambra, obrí la porta i baixà a la cova, on trobà Guiscard i es reberen tots dos amb grans festes. (pàgina 307)

Al conte 2 els protagonistes són dos, un home i una dona. L'home és Berto della Massa, fra menor d'Imola, i la dona és Lisseta de Can Quisino, esposa d'un mercader, encara que hi ha un altre personatge, com un veí de Venècia que amb enginy enganya a Berto. Tracta de Berto que se'n va d'Imola perquè allí ja no serveixen els seus enganys i decideix anar-se'n a Venècia on ningú el coneix. Allà coneix Lisseta i se n'enamora. Llavors, utilitzant a part de l'enginy, també l'engany i l'astúcia, parla amb ella i li diu que l'àngel Gabriel la vol conèixer en persona, però com que és un àngel haurà d'anar al cos d'una altra persona, i aquesta persona pot ser ell mateix. D'aquesta manera aconsegueix amb engany estar amb Lisseta. Però ella un dia conta les seves aventures amb l'àngel Gabriel a una altra dona; llavors s'escampa la notícia per tot Venècia. També arriba la notícia als cunyats de la dona i estan vigilant pels carrers on viu la dona. Veuen com un dia puja fra Alberto a casa de la dona i, quan els cunyats pugen, ell salta per la finestra al canal tot nu, i es fica a la primera casa que troba. L'endemà l'home de la casa que el recull, anant pel pont Rialto, sent el que havia passat aquella nit i s'adona que aquell home de qui es parlava, el tenia a casa. Torna a casa i li demana 50 ducats a canvi de no dir res, i li proposa per poder sortir sense perill, que aquella nit tenien una festa a la plaça San Marco, on el homes portaven a uns altres vestits com salvatges i així no el reconeixerien i se'n podria anar on volgués a l'acabar la festa.

Aquest veí que recull a Berto a casa seva sense saber fins al dia següent qui és, utilitza l'enginy d'una manera cruel, enganyant al fra per aconseguir ensenyar-lo a tothom a la plaça San Marco.

5.2.3 ENGINY CAUTELÓS

Aquest tipus d'enginy és utilitzat per alguns personatges del *Decameró* quan descobreixen alguna cosa que se'ls ocultava, i en lloc de fer saber al moment que se n'havien adonat, decideixen callar, i amb més tranquil·litat, temps, cautela i seny, planejar normalment una venjança tan premeditada que ningú sàpiga que han sigut ells, a no ser que ho haguessin comentat amb algú.

Al conte 1, el príncep Tancred va a parlar amb la seva filla, però a la cambra d'ella no hi ha ningú. Va decidir esperar-la una estona, però es va quedar adormit al llit de Sigmuna. Quan Guiscard i Sigmuna es van veure a la cambra, entrant per la porta secreta de la cambra, no es van adonar de la presència de Tancred. Però ell es va despertar, i va decidir callar per després actuar amb malícia i crueltat.

En aquest cas, Tancred utilitza l'enginy, no pas per amor, sinó per venjança. Sap el que vol fer amb Guiscard, però prefereix callar i fer-ho en un altre moment sense que ningú ho sàpiga.

I enutjat fora mesura per això, primer els volgué escridassar, però després decidí de callar i estar-se amagat, si podia, per poder fer amb més cautela i amb menys vergonya per part seva, el que ja havia pres el determini de fer. (pàgina 308)

Al conte 2 fra Alberto utilitza l'enginy per aconseguir la confiança de la gent, canviant la seva forma de ser en aparença, i després els roba els diners. L'enginy utilitzat va acompanyat de l'avarícia que té pels diners. I com que se'n va tot sol cap a Venècia ningú participa amb ell en el seu pla de treure tots els diners que pugui a la població veneciana.

Els protagonistes del conte 3 els he comentat en apartats anteriors. Però aquesta vegada Nineta utilitza l'enginy d'una manera cruel. El cas és que Restanyó estimava molt a Nineta; però, pel fet de tenir-la sense temor ni sospita, es començà a avorrir i deixà d'amar-la. Molt sovint feien festes, i una nit a Restanyó li agrada una noia. Però Nineta se'n va adonar i es va posar gelosa. Llavors es volia venjar i fa que una dona vella li preparés aigua metzinosa. Una nit li va donar l'aigua a Restanyó i ell va morir.

En aquest cas, Nineta utilitza l'enginy per poder matar el seu amat, ja que s'havia posat gelosa perquè a Restanyó li agradava una altra noia. Ningú sap que l'ha mort ella, per tant ningú col·labora en el seu pla.

En el mateix conte s'explica que la vella que va fer la metzina va dir al duc el que va fer la Nineta; llavors la van detenir. Magdalena, per tal que no li passés res a la seva germana, com que és jove i bella, amb astúcia va dir al duc, per un mitjancer, que estava disposada a fer el que ell volgués amb la condició que alliberés la seva germana i que fos secret. El duc va acceptar i va ficar a un sac la Nineta per fer veure que la llançaria al mar. I va demanar a Magdalena que fes marxar la seva germana.

L'acció del conte que explicaré a continuació, el 5, transcorre al poble de Messina, i els protagonistes són tres nois i una noia anomenada Lisabetta, que són germans. Aquests germans van ser rics després de la mort de llur pare, que era de San Gimignano. Un altre personatge és en Lorenzo, servent dels germans i amant de Lisabetta.

Aquest conte explica com el germà gran de Lisabetta descobreix la seva germana amb Lorenzo, i en lloc de fer un espectacle, va callar per actuar més endavant amb astúcia i crueltat. I al dia següent ho va comentar amb els seus germans, que van col·laborar en el seu pla. Van decidir de callar i esperar el moment adequat per actuar i treure del davant a Lorenzo.

Els germans van actuar amb enginy per evitar que caigués una infàmia sobre la família, i quan fos el moment oportú, s'encarregarien de matar a Lorenzo.

També conta com enginyosament, amb molta crueltat per poder matar a Lorenzo, una nit de rialles van decidir de sortir fora a divertir-se, i se'n van emportat a Lorenzo. En arribar a un lloc molt aïllat on no havia ningú, el van matar i soterrar. Al tornar a casa, perquè ningú sospités, com que molt sovint enviaven fora a Lorenzo per assumptes d'ells, van dir que l'havien enviat fora.

Els personatges del conte 6 els he comentat en apartats anteriors. Explica com Gabriotto mor als braços d'Andreuola i fent cas a l'enginy de la seva serventa, decideixen portar-lo a casa d'en Gabriotto, i no enterrar-lo a qualsevol lloc. Però perquè ningú no sàpiga res d'ella, astutament el deixarien a l'entrada de la casa.

6. CONCLUSIONS

L'enginy en aquella època devia de tenir especial importància, ja que l'autor l'utilitza a gairebé tots els seus contes. Fa servir diferents tipus d'enginy en moltes situacions variades, i l'utilitzen tot tipus de personatges com reis, prínceps, princeses, cavallers, mercaders, criats, capellans, monges...

El treball explica els diferents tipus d'enginy que Boccaccio fa servir a la seva obra, quins personatges l'utilitza, per quin motiu el fan servir i amb quina finalitat.

A l'època de Boccaccio l'amor era un tema de molta importància. A qualsevol que li agradés una altra persona, era molt important aconseguir-la sigui com sigui. I al *Decameró* amb molt freqüència s'utilitza l'enginy per aquest motiu, encara que moltes vegades les dones són casades, i l'altre membre del matrimoni és enganyat. El personatge que fa servir l'enginy és tan astut, que moltes vegades fins i tot aconsegueix estar amb la dona que estima sense que ella ho sàpiga. Per aconseguir això, a l'hora de la trobada no parla gens i tots dos estan a un

lloc molt fosc.

També feien servir l'enginy per enganyar, a causa de què molts personatges són atrapats en alguna malifeta. D'aquesta manera se'n surten de les complicacions en què es puguin trobar. Altres vegades qui pensa que està enganyant, en veritat està sent enganyat.

Altres vegades utilitzen l'enginy per poder matar alguna persona. Les raons poden ser perquè han descobert alguna cosa que podria donar mala fama a la família, o per gelosia.

Aquest treball m'ha fet entendre millor l'enginy, encara que hi ha moltes més situacions on s'aplica.

7. BIBLIOGRAFIA

BOCCACCIO, Giovanni: *El Decameró*. Barcelona: Edicions 62, 2002.

Pàgines d'Internet

Canal social. <http://www.canalsocial.com/biografia/> – Actualització: 30.12.2001

Club de libros. <http://www.clubdelibros.com/> – Actualització: 27.01.2003

EstudioNet. <http://www.panamericanaeditorial.com/>

Salva. <http://www.epdlp.com/boccaccio.html> – Edició: 1998–2003.

Valentín. <http://usuarios.lycos.es/valen123/boccaccio.htm> – Actualització: 17.10.2001